

Način života/suživota u lokalnoj zajednici

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Međimurske županije ove godine obilježava 40 godina kontinuiranog rada i 20. godišnjicu kluba MURA. Udruga radi po planu i programu rada usvojenom na Skupštini, koja bira članove Upravnog odbora koji su, uz predsjednicu, dr. Jadranku Hranilović, odgovorni za dosljedno provođenje donesenog plana i programa. Djelatnost Udruge znatno se proširila, ima puno posla, zadataka i obaveza. Trudimo se rješavati probleme na najbolji mogući način, prikupljati sredstva programima, projektima, donacijama i stvarati vlastite prihode. Naša je Udruga članica Hrvatskog saveza udruga za osobe s mentalnom retardacijom. Skupština Hrvatskog saveza izabrala je članove Glavnog odbora, među

kojima je i članica naše Udruge Mirjana Jocić. Glavni odbor Saveza sastaje se četiri puta godišnje, a po potrebi i više. Na sjednicama se raspravlja o aktivnostima i projektima koji se provode na državnoj razini. Naši članovi bili su sudionici mnogih projekata, poput Punčića, Bjelolasica, Orahovica, Marija Bistrice, susreti klubova, seminari i mnogi drugi. Prioritet u radu Udruge zadnjih nekoliko godina je skrb za odrasle osobe s mentalnom retardacijom te zbog toga provodi određene programe i projekte kojima, na najbolji mogući način, pokušava riješiti problem smještaja i zapošljavanja odraslih osoba s mentalnom retardacijom. Velik dio tih osoba smješten je u ustanove koje su izvan naše županije, dok je određeni dio u vlastitim ili hraniteljskim obiteljima.

Programom stanovanja uz podršku, za osobe s intelektualnim teškoćama, koji je započeo 1. srpnja 2006. godine, pokušava se riješiti taj problem. Program se provodi u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi i partnerskim odnosom s jedinicama lokalne uprave i samouprave te Centrom za socijalnu skrb Međimurske županije, a suradnjom i potporom smo vrlo zadovoljni. Na kraju provedbe programa možemo se pohvaliti osnivanjem pet stambenih zajednica i šestom u pripremi, s ukupno devetnaest stanara, uključenih u program. Moramo naglasiti da je jedna od stambenih zajednica smještena u prostor koji nam je Grad Čakovec ustupio na korištenje. Radi se o stanu na lokaciji A. G. Matoša 9, Čakovec i to je takozvana četvrta stambena zajednica.

Prva stambena zajednica također je smještena u ulici A. G. Matoša, na broju 6. Još tri stambene zajednice su na području grada Čakovca, dok je peta dislocirana u mjestu Celine, općina Podturen.

Stanari imaju vrlo dobro organiziran dan i slobodno vrijeme. S veseljem odlaze na radionice Dnevnog centra u prijepodnevnim satima, a u poslijepodnevnim posjećuju radionice za izradu plastičnih kvačica za vješalice, plivanje na Gradskim bazenima Čakovec, pa sportsko-rekreacijsku radionicu, jahanje ili skupinu za samozastupanje. Mnogi od njih pronašli su i dodatne hobije, pa posuđuju knjige iz knjižnice koje doslovno »progutaju« u nekoliko dana ili uče engleski jezik.

Cetvero stanara ima drugačije obaveze. Svako jutro Natalija, Đurdica, Tomislav i Željko ustaju puno ranije nego ostali stanari. Razlog tome je što moraju obaviti jutarnju higijenu i doručak kako bi na vrijeme stigli na posao. Među stanarima vladaju sloga i mir. Oni podupiru jedan drugog, međusobno si pomažu i zajednički se vesele i rješavaju probleme.

Dnevni centar je započeo s radom 1. srpnja 2008. godine. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi raspisalo je, u sklopu Programa za inovacije i učenje, natječaj za Darovnicu, finansiranu od Svjetske banke, a naša udruga prijavila se na taj natječaj projektom »Pravo na život u lokalnoj zajednici« te su joj zatražena sredstva i odobrena. Projekt se provodi u partnerstvu s lokalnom upravom i samo-

upravom, Centrom za socijalnu skrb Međimurske županije i tvrtkom VEPLAST d.o.o. Prelog. Projekt završava 30. lipnja 2009.

Naši direktni korisnici, tj. osobe s intelektualnim teškoćama, svakodnevno izražavaju želju i potrebu za radom i uključenošću u svakodnevne aktivnosti. Ne žele izolaciju i nagnju ka osamostaljenju i normalizaciji života, naročito kroz skupinu za samozastupanje, koja već nekoliko godina djeluje u našoj udruzi. U njoj uče prepoznati svoja prava i načine njihove realizacije. Roditelji izražavaju želju da se nađe način kojim bi se omogućila adekvatna skrb za njihovog člana s intelektualnim teškoćama, pogotovo nakon završetka programa odgoja i obrazovanja, što je najčešće nakon 21. godine života.

Grad Čakovec i Županija, unatrag nekoliko godina, pismima podrške podržavaju naše inicijative i dugogodišnju programsku orientaciju.

U sklopu projekta provode se radno-kreativne aktivnosti, poput montaže kvačica za vješalice, izrade uporabne i ukrasne keramike, pa zdravstveno-rehabilitacijsko-rekreativne i socijalizacijske aktivnosti, briga oko ekogrunta (priprema zemljišta za sadnju, održavanje voćnjaka, cvijetnjaka, travnjaka) te proizvodnja ekohrane u Celinama. Za korisnike je osiguran topli obrok u Dnevnom centru, prijevoz u Dnevni centar za korisnike izvan Čakovca (prijevoz kombijem, javni prijevoz) te savjetodavno-stručna pomoć jednom tjedno, po dva sata u vlastitim ili hraniteljskim obiteljima.

Projektom se, kroz Dnevni centar, pruža izvaninstitucionalna skrb za odrasle osobe s intelektualnim teškoćama, u smislu socijalizacije, rehabilitacije, radno-proizvodnih aktivnosti, osposobljavanja za rad u otvorenoj privredi, odnosno za samostalan život i rad uz podršku. Obitelji korisnika su zadovoljnije i dobine su očekivanu podršku u brizi za svog člana s mentalnom retardacijom.

Od kraja 2003. godine u Prelogu, u sklopu Udruge djeluje i Klub »Duga« za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s intelektualnim teškoćama te njihove obitelji, a radi uz podršku brojnih volontera i entuzijasta. Projekti koja Udruga provodi želi se poboljšati kvaliteta življenja odraslih osoba s intelektualnim teškoćama, prevenirati institucionalizacija i provesti deinstučionalizacija, osposobiti odrasle osobe za samostalniji život uz podršku, osposobiti osobe s lakšim stupnjem teškoća za zapošljavanje u zaštićenim uvjetima ili u otvorenim oblicima zapošljavanja, pomoći obiteljima i hraniteljima u skribi za njihovog člana te senzibilizirati lokalnu zajednicu za potrebe osoba s invaliditetom.

Očekujemo planirano sistemsko financiranje od strane nadležnog Ministarstva i daljnju sveobuhvatnu podršku lokalne zajednice.

**Jasenka Šalamon,
voditeljica Dnevnog centra**

Udruga za pomoći osobama s mentalnom retardacijom Međimurske županije jadranka.hranilovic@public.carnet.hr.

